

University of Groningen

De wetgever tegenover de recidive

Kraak, Hajo

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

1922

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Kraak, H. (1922). *De wetgever tegenover de recidive*. Noordhoff Uitgevers.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

INLEIDING.

ENKELE OPMERKINGEN OMTRENT HET BEGRIP RECIDIVE EN
OMTRENT HAAR BEHANDELING IN HET OUDE RECHT (VÓÓR
DE CODIFICATIE).

Ons wetboek van strafrecht behelst geen omschrijving van het begrip recidive, en ook in de strafwetboeken van de ons omringende landen is deze omschrijving niet te vinden. Het geven van een definitie is dus aan de rechtsgeleerde schrijvers overgelaten.

Simons in zijn Leerboek van het Nederlandsche strafrecht (4^e dr., pag. 402) definieert aldus: „Herhaling van strafbare feiten (recidive) is aanwezig, wanneer dezelfde dader zich schuldig maakt aan meerdere strafbare feiten en het eene feit van het andere gescheiden is door eene in kracht van gewijsde gegane veroordeeling.”

Meer een opmerking over de recidive dan een omschrijving van het begrip wordt door Van Hamel in zijn Inleiding tot de studie van het Nederlandsche strafrecht (3^e dr., pag. 622) gegeven, als hij zegt: „Er is in werkelijken, niet juist altijd ook in wettelijken zin herhaling, wanneer iemand een delict pleegt, nadat hij wegens een delict veroordeeld werd.”

Prof. Simon van der Aa onderscheidt in zijn college recidive in algemeenen en in juridischen zin. Recidive in algemeenen zin is er, wanneer de delinquent een strafbaar feit pleegt na reeds te voren een strafbaar feit gepleegd te hebben. In juridischen zin is recidive: het plegen van een delict na voorafgegane veroordeeling wegens een delict.

Vidal in zijn Cours de droit criminel et de science pénitentiaire (5e ed., par Joseph Magnol, pag. 417) zegt: „La récidive est l'état de celui qui, ayant déjà été condamné à une peine par un

jugement émanant des tribunaux français et ayant acquis l'autorité de la chose jugée, commet une nouvelle infraction pour laquelle il encourt une peine nouvelle."

Garraud in zijn *Traité théorique et pratique du droit pénal français* (3e ed., Tome III, p. 243) omschrijft aldus: „Un récidiviste dans la langue du droit pénal, est un individu qui, après avoir été jugé et définitivement condamné pour une infraction, en commet une ou plusieurs autres dans les conditions qui le placent sous le régime de la récidive légale."

Volgens von Liszt in zijn *Lehrbuch des deutschen Strafrechts* (21e en 22e dr., p. 232) is herhaling: „Begehung eines gleichen oder gleichartigen Verbrechens, nach gänzlicher oder teilweiser Verbüßung oder Erlassung der wegen eines früher begangenen gleichen oder gleichartigen Verbrechens zuerkannten Strafe."

Prins in zijn *Science pénale et droit positif* (1899, pag. 297) ten slotte geeft de volgende omschrijving: „La récidive est la rechute après une condamnation antérieure."

Deze definities komen in hoofdzaak overeen, ze eischen alle het plegen van een strafbaar feit, nadat reeds een vroegere veroordeeling wegens een strafbaar feit is voorafgegaan.

De definities van Vidal en van von Liszt zijn de meest enge. Immers, volgens Vidal, komt voor de recidive alleen in aanmerking een veroordeeling, uitgaande van de Fransche rechters, en wordt a priori elke invloed aan buitenlandsche gewijsden ontzegd, terwijl volgens von Liszt slechts de herhaling van een gelijk of een gelijksoortig delict aan de gegeven begripsomschrijving voldoet.

De meest volledige omschrijving is m. i. die van Garraud. Immers door te verlangen, dat er pas herhaling is, als aan de voorwaarden door de wet gesteld, voldaan is, wordt er de aandacht op gevestigd, dat de wetgever voorwaarden voor de constructie van de recidive kan stellen. Deze voorwaarden, plaatselijk en tijdelijk zeer uiteenloopend, zullen later ter sprake komen.

Het begrip recidive is zeer oud. Het is bekend, zoolang als het recht bestaat. Vanaf dien tijd dateert ook de bestrijding ervan. De systematische regeling en bestrijding edoch begint eerst in den tijd van de ontwikkeling van de dogmatiek, wanneer in alle landen, met Frankrijk aan de spits, het recht gecodificeerd wordt. Wat aan deze codificatie voorafgaat, de casuïstische behandeling van het leerstuk, hiervan zullen uit den overvloed van voorschriften, eenige

van de belangrijkste aangegeven worden, voldoende om het eigenaardige ervan in het licht te stellen.

Mozaïsch recht. — In 2 Mozes 21 : 28 en 29 heet het:

En wanneer een os eenen man of eene vrouw stoot, dat hij sterft, zal de os zekerlijk gesteenigd worden en zijn vleesch zal niet gegeten worden, maar de heer van den os zal onschuldig zijn.

Maar indien de os te voren stootig is geweest, en zijn heer is daarvan overtuigd geweest, en hij hem niet bewaard heeft, en hij doodt eenen man of eene vrouw, zoo zal die os gesteenigd worden en zijn heer zal ook gedood worden ¹⁾.

Dit geval van recidive is niet zeer zuiver en wel om de volgende redenen.

In de eerste plaats blijkt niet van een voorafgegane veroordeeling; in de tweede plaats slaan de gevolgen van de recidive niet terug op den delinquent, in casu den os, maar op diens meester, en in de derde plaats wordt door den commentator Rashie ²⁾ aangeteekend „en zijn heer zal ook gedood worden” = gedood worden door den hemelheer, d.w.z. de heer verdiende deze straf van God.

Een zuiverder geval is vermeld in de Mishnah ³⁾.

Tractaat Sanhedrin Perek IX : 5. Wie zich heeft schuldig gemaakt aan een delict, waarop malkoet (= geeseling) staat en zich daarna wederom aan een delict schuldig maakt, strafbaar met malkoet, hem moeten de rechters naar den kerker laten brengen en hem zooveel gerst laten eten, tot zijn maag barst.

¹⁾ A. S. Onderwijzer, Nederlandsche Vertaling van den Pentateuch, benevens een Nederlandsche verklarende vertaling van Rashie's Pentateuch, commentaar (1897) dl. II blz. 292 vgl.

²⁾ Zie A. S. Onderwijzer, t. z. p. II, blz. 294.

³⁾ Van bevriende zijde werd mij over den oorsprong en het wezen van het Joodsche recht het volgende medegedeeld.

Bij het Joodsche recht pleegt men te onderscheiden, het Mozaïsche, en het Talmudische recht. Het eerste is te vinden in de 5 boeken van Mozes, in 't bijzonder in het 2e en het 5e, terwijl het laatste in den Talmud is neergelegd. De overlevering luidt, dat de door Mozes in de naar hem genoemde 5 boeken neergelegde voorschriften slechts een vrij beknopte aantekening zouden zijn van de leer, die hij tijdens zijn verblijf op den berg Sinaï van God heeft ontvangen. Naast de zoog. schriftelijke leer werd de uitbreiding daarvan — de mondelinge leer — telkens weer van vader op zoon overgeleverd. Terwijl de geschreven wet — waarin niet uitsluitend rechtsvoorschriften, maar vooral ook bevelen betreffende den godsdienst, den landbouw, hygiëne etc. — in zijn oorspronkelijke gedaante bleef voortbestaan, had de mondelinge geen vasten vorm, totdat ook zij eindelijk ± 150 n. Chr. door Rabbi Juda den Vorst werd gecodificeerd. In dezen vorm werd dit werk,